Додаток 1 до наказу
від 01.09.2026 р. № -о/д

ЗАХОДИ
щодо розвитку й функціонування української мови як державної у Херсонській гімназії №55 Херсонської міської ради на 2026/2027 рік

Мова є найважливішим засобом людського спілкування та інтелектуального розвитку особистості, визначальною ознакою держави, безцінною і невичерпною скарбницею культурного надбання народу.

№№	***Напрями діяльності***	***Складові діяльності***	***Відповідальні***
1.	Забезпечити виконання з реалізації заходів Програми розвитку й функціонування української мови	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову	Адміністрація Педагогічні працівники
2.	Забезпечити у закладі дотримання єдиного мовного режиму. Здійснювати системний моніторинг за дотриманням норм законодавства щодо мови під час освітнього процесу.	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову: ведення ділової документації, провадження освітнього процесу державною мовою	Адміністрація Педагогічні працівники
3.	Провести моніторинг серед батьківської громади щодо формування мережі гуманітарної освіти: допрофільні, профільні класи, з поглибленим вивченням української мови і літератури	Розширення мережі класів філологічного профілю у закладі.	Заступники директора з НВР
4.	Пропагувати рідну мову та поглиблене вивчення	Популяризація української мови та культури ділового спілкування	Педагогічні працівники

	української мови в діловому спілкуванні; запровадити спецкурси, факультативи «Українське ділове мовлення» для усіх учасників освітнього процесу		
5.	Проводити та брати участь у конкурсах творчо-пошукових і науково-дослідницьких робіт з української мови і літератури, інших видів мистецтва (образотворчого, кіно, фото тощо) на українську тематику	Виховання в учнів патріотизму, любові до рідного слова; охоплення конкурсами учнівської молоді закладу	Педагогічні працівники
6.	Проводити та брати участь у відповідних шкільних, міських, обласних, всеукраїнських етапах предметної олімпіади з української мови	Посилення роботи з талановитою учнівською молоддю	Педагогічні працівники
7.	Проводити заходи у День української писемності і мови (9 листопада) та брати участь у Диктанті Національної Єності усім учасникам освітнього процесу	Виховання в учасників освітнього процесу патріотизму, любові до рідного слова	Педагогічні працівники
8.	Підвищити рівень активності здобувачів освіти всіх закладів освіти громади міста в Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика та Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	Вшанування творчої спадщини Тараса Григоровича Шевченка, забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя, піднесення престижу української мови серед молоді, стимулювання учнівської молоді до вивчення української мови і літератури	Педагогічні працівники

9.	Створити електронну базу матеріалів (сценарії, відеоролики) для проведення заходів з відзначення свят української мови, Дня української писемності та мови в закладах освіти міста	Популяризація кращого досвіду з проведення заходів, приурочених до свят рідної мови, застосування його на практиці	Педагогічні працівники
10.	Організувати та проводити у закладі Тижні української мови, Шевченківські дні, Міжнародний день рідної мови, День незалежності, День вишиванки тощо.	Виховання в учнів патріотизму, любові до рідного слова, культури, традицій; охоплення заходами учнівської молоді	Заступники директора з НВР, Педагогічні працівники
11.	Організувати та проводити інформаційні години з української мови «Українська мова - мова нації» з підготовкою мультимедійних презентацій	Виховання в учнів патріотизму, любові до рідного слова	Заступники директора з НВР, Педагогічні працівники
12.	Проводити для педагогічних працівників заходи щодо підвищення якості викладання предметів українською мовою	Підвищення кваліфікації педпрацівників щодо знання української мови	Адміністрація
13.	Поповнити фонди бібліотеки закладу словниками, довідниками, фаховою періодикою, книжками з культури мовлення, наочними матеріалами з української мови	Покращення забезпечення фаховою періодикою та посібниками бібліотеки закладу	Адміністрація
14.	Рекомендувати безкоштовні онлайн-курси з вивчення української мови (проведення	**1. «ЛАЙФХАКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ», АБО УКРАЇНСЬКА МОВА ДЛЯ ДОРОСЛИХ І ШКОЛЯРІВ** https://courses.ed-	Педагогічні працівники

	навчання з оволодіння українською мовою)	era.com/courses/Osvitoria_and_EdEra/lifehacks101/lifehacks101/about Цей онлайн курс — спільна розробка EdEra та Освіторії. Він складається з 5 модулів, що налічують 16 тем, і триває загалом 5 тижнів по 4 години на тиждень. Зручний та доступний інтерактивний конспект лекцій. Для тренування вимови пропонується чимало скоромовок. А для кращого запам'ятовування правил використано мнемонічні підказки. Наприклад, всі шиплячі звуки української мови заховалися у словосполучення «ще їжджу». Тож навчатися буде цікаво. **2. «Є-МОВА»: УКРАЇНСЬКА МОВА ДЛЯ ПОЧАТКІВЦІВ І НЕ ЛИШЕ** https://emova.language-ua.online Ресурс «Є-мова» позиціює себе як єдину комплексну онлайн платформу, яка також має навчальні офлайн-курси у 25 містах України. Це добре відомі "Безкоштовні курси української мови", що залучають до навчання найкращих філологів країни та мають напрацьовані дієві методи викладання української російськомовним. Онлайн-платформа також передусім орієнтована саме на українців, що розмовляють російською мовою. Для початку навчання потрібно зареєструватися і пройти тестування, що визначає рівень володіння українською. Відповідно до встановленого рівня учасник курсу отримує навчальні матеріали: відео, тексти, практичні заняття. Опісля проходження курсу можна отримати офіційний сертифікат із зазначенням рівня. **3. ТРЕНАЖЕР ІЗ ПРАВОПИСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ** https://webpen.com.ua Онлайн-вправи з усіх розділів мовознавства. Перед завданнями можна ознайомитися з правилами. Жодних тестів, усі відповіді треба ставити самостійно: розділові знаки в реченнях чи дефіс у словах. Тож вгадати не вдасться. **4. ТРЕНАЖЕР З ПРАВОПИСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ** канал на YouTube https://www.youtube.com/channel/UCmYhMisFY5I24BFfRQu4mOA Надзвичайно зручний ресурс для вивчення та засвоєння мови з великою кількістю завдань для самоперевірки. Всі правила супроводжуються відеоуроками, а також численними онлайн-вправами. **5. R.I.D.** http://rid.ck.ua Програма відкриває користувачу три нових слова щодня. За вивчення цих слів нараховується ігрова грошова одиниця – «пісок часу». Що більше його у	

		користувача, то вищий рейтинг. У програмі сім рівнів. Також є словник, із яким ви можете пригадати, що таке «громовиця», «фіранка» та «поліття». **6. LANGUAGETOOL** https://languagetool.org/uk Онлайн-ресурс допоможе перевірити граматику та пунктуацію в українських текстах. У безплатній версії максимальний розмір тексту на перевірку – 20 тис. символів. Для зручності можна завантажити додаток для використання в браузері. Слово підсвічується відповідним кольором залежно від помилки: лексичної, пунктуаційної чи орфографічної. При наведенні курсором на помилку ресурс пропонує варіанти заміни. **7. «СЛОВА, ЩО НАС ЗБАГАЧУЮТЬ»** https://www.facebook.com/Pravdyvo На сторінці публікують картинки із рідковживаними українськими словами, фразеологізмами та замінниками російських слів. Сторінка допоможе збагатити лексику та уникнути русизмів. **8. ЛІНГВІСТИЧНИЙ ПОРТАЛ «MOBA.INFO»** http://www.mova.info На порталі серед іншого пропонують правила правопису і добірки словників. Наприклад, відкритий словник новітніх термінів. У довідковій службі є відповіді на поширені запитання. **9. LANGUAGETOOL** https://languagetool.org/uk Онлайн-ресурс допоможе перевірити граматику та пунктуацію в українських текстах. У безплатній версії максимальний розмір тексту на перевірку – 20 тис. символів. Для зручності можна завантажити додаток для використання в браузері. **10. «СЛОВОТВІР»** https://slovotvir.org.ua Інтернет-платформа, на якій можна знайти українські переклади запозичених слів. Ресурс допомагає збагатити лексику: зареєстровані учасники пропонують варіанти перекладу та голосують за найкращі. На сайті є різні переклади, наприклад, «віп-зона» – панський кут, а «барбершоп» – голярня. **11. ОФІЦІЙНИЙ САЙТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ** http://ukrainskamova.com На сайті є правила правопису, пунктуації, правильних наголосів, а також словник синонімів. У розділі «Антисуржик» можна дізнатися, чи вдасться вийти на «слідуючій остановці» та «захлопнути двері». **12. СЛОВНИК СКОРОЧЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ** http://abbrs.info **13. СЛОВОПЕДІЯ (УКРАЇНСЬКІ СЛОВНИКИ)** http://slovopedia.org.ua **14. ЯК КОРЕКТНО ПЕРЕКЛАСТИ З РОСІЙСЬКОЇ. ЯК ПЕРЕКЛАДАТИ**	

		ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ТА СТАЛІ ВИРАЗИ https://r2u.org.ua Перекладати слово українською зі схожих мов за допомогою Google Translate – не найкраща ідея. Зазвичай сервіс цей пропонує відповідники, найближчі до російськомовних. Щоби знайти питомі стилістичні відповідники українською мовою, спробуйте R2U **15. НАЦІОНАЛЬНА ПЛАТФОРМА З ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МІНІСТЕРСТВА КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ** https://speakukraine.net Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України зібрала в одному місці ефективні онлайн та офлайн ресурси, а також мобільні додатки з вивчення української мови, як для українців, які хочуть підвищити рівень володіння українською мовою, так і для іноземців, які прагнуть її вивчити «з нуля». **16. ЯК ЗДІЙСНИТИ ПЕРВИННУ ПЕРЕВІРКУ ТЕКСТУ НА ПОМИЛКИ** https://ukr-mova.in.ua/perevirka-tekstu «Мова – ДНК нації» – Це повністю безкоштовний сервіс перевірки текстів на грамотність. **17. ЯК ЗДІЙСНИТИ ПЕРВИННУ ПЕРЕВІРКУ ТЕКСТУ НА ПОМИЛКИ** https://onlinecorrector.com.ua/uk виправлення помилок за допомогою безкоштовної та платної версій. Гарний інструмент для коригування помилок на кшталт «прийняти участь», «приносити вибачення», «підвести підсумки» та подібних «друзів перекладача» **18. БЕЗКОШТОВНИЙ ОНЛАЙН-КУРС «УКРАЇНСЬКА ЗА 27 УРОКІВ» НА ПЛАТФОРМІ PROMETHEUS** https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+UKR101+2020/about Перший курс з української мови елементарного рівня (A1-A2), розрахований на широке коло слухачів, зокрема тих, хто вдома чи на роботі послуговується російською. **19. КУРСИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ОСВІТНІЙ ПЛАТФОРМІ LEARNING PASSPORT** https://uied.org.ua/kursy-z-ukrayinskoyi-movy-na-osvitnij-platformi-learning-passport Український інститут розвитку освіти пропонує курси української мови,	

		розміщені у вільному доступі на освітній платформі Юнісеф для дошкільнят, молодших школярів та старшокласників. **20. ЛАЙФХАКИ УКРАЇНСЬКОЮ** https://www.youtube.com/playlist?list=PL9aDK_7u4r7c9u1lieLlO9kRAmq7lCDiP Телевізійний проект від телеканалу «UA:Перший», доступний на каналі у сервісі YouTube. На відео пояснюють, як правильно вживати наголоси, вітати зі святами і дякувати. Зараз доступні 38 роликів, але добірка постійно доповнюється.	
15.	Відкрити онлайн-курс з української історії та культури	Підвищення рівня інформованості педагогічних працівників та учнів	Адміністрація
16.	Проводити зустрічі з сучасними українськими письменниками, популяризувати творчість письменників та визначних діячів рідного краю	Підвищення рівня інформованості педагогічних працівників та учнів	Адміністрація
17.	Започаткувати роботу літературної кав'ярні (читання власних та улюблених творів, постановка поетичних міні-вистав)	Виховання любові до рідного слова, популяризація української мови	Педагогічні працівники
18.	Проводити просвітницькі, літературно-мистецькі заходи, читацькі конференції національно-патріотичної тематики (тематичні конкурси, мовні свята, відзначення ювілеїв українських письменників тощо) спрямовані на популяризацію української мови та національної ідентичності	Виховання патріотизму, любові до рідного слова, популяризація української мови, культури, історії, знань про державу.	Педагогічні працівники

19.	Створити медіапродукти з українознавства	Підготовка презентацій і відеороликів українознавчої і мовознавчої тематики	Педагогічні працівники
20.	Забезпечити участь учителів української мови та літератури в конкурсі педагогічної майстерності «Учитель року»,сертифікації вчителів української мови.	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову	Адмістрація